
Nieuwsflash nr. 24 – 14 februari 2014
Kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs

Geachte collega

Via deze Nieuwsflash informeren wij u graag over de laatste stand van zaken i.v.m. de activiteiten van de stuurgroep volwassenenonderwijs.

1 Ingediende opleidingsprofielen op 15 januari 2014

Volgende voorstellen van opleidingsprofielen werden bij de overheid ingediend op 15 januari 2014.

Basiseducatie		
Leergebied	Opleiding	Aard van de indiening
Alfabetisering Nederlands tweede taal	NT2 Alfa – R1	Herwerking
	Latijns schrift R1 BE	Herwerking
Secundair volwassenenonderwijs		
Studiegebied	Opleiding	Aard van de indiening
Informatie- en communicatietechnologie	Informatica: computer- & besturingssystemen en netwerken	Toevoeging uitbreidingsmodule
Mechanica-Elektriciteit	Computeroperator	Toevoeging uitbreidingsmodule
	Netwerktechnicus	Toevoeging uitbreidingsmodules

Deze voorstellen hebben ondertussen met goed gevolg de 'toets vormelijke criteria' doorstaan en wachten nu - na advies van de Vlor en van AKOV - op een principiële beslissing van de minister.

2 Ingediende opleidingsprofielen op 15 september 2013

Volgende voorstellen van opleidingsprofielen voor het secundair volwassenenonderwijs werden op 15 september 2013 bij de overheid ingediend. Hieronder geven we het antwoord van de minister m.b.t. de principiële goedkeuring

van deze opleidingsprofielen. De stuurgroep bracht de door de minister gevraagde aanpassingen inmiddels reeds in orde. Deze OP's doorlopen nu de verdere besluitvormingsprocedure met het oog op definitieve goedkeuring en implementatie per 1 september 2014.

Studiegebied	Opleiding	Beslissing minister
Mechanica-Elektriciteit	Residentieel elektrotechnisch installateur*	Goedgekeurd mits technische aanpassingen
NT2	NT2 – R1 (toevoeging geletterdheidsmodules)	Goedgekeurd mits technische aanpassingen
	NT2 – R2 (toevoeging geletterdheidsmodules)	Goedgekeurd mits technische aanpassingen
Personenzorg	Tandartsassistent*	Goedgekeurd mits technische aanpassingen
	Jeugd- en gehandicaptenzorg* (toevoeging uitbreidingsmodules)	Goedgekeurd mits technische aanpassingen en mits schrapping van de voorgestelde UM 'Introductie op begrippen en principes uit de contextuele hulpverlening'.
	Interculturele medewerker* (toevoeging uitbreidingsmodules)	
	Verzorgende (toevoeging uitbreidingsmodule)	Goedgekeurd mits technische aanpassingen
	Zorgkundige* (toevoeging uitbreidingsmodule)	Goedgekeurd mits technische aanpassingen

* Deze opleidingen leiden in combinatie met Aanvullende algemene vorming tot het diploma secundair onderwijs.

3 Pilots Hout en Bakkerij: OP's in te dienen voor 22 april 2014

Om de opleidingen binnen Leren en Werken en Volwassenenonderwijs beter op elkaar af te stemmen ging in het eerste semester van dit schooljaar een pilootproject van start voor de opleidingen van de cluster bakkerij en de cluster hout. Het doel van het pilootproject is om tot een gemeenschappelijke methodiek te komen bij het omzetten van erkende beroepskwalificaties naar opleidingen.

Voor het volwassenenonderwijs mondt het pilootproject ook uit in herwerkte opleidingsprofielen voor:

Studiegebied	Opleiding	Dekking bestaande opleidingen
Hout	Binnenschrijnwerker*	Herwerking bestaande OP's: Binnenschrijnwerker, Plaatser parket, Zwevende module Complexe trappen, Zwevende module CNC-houtbewerking en Zwevende module Optimalisering CNC-houtbewerking
	Werkplaatsbinnenschrijnwerker	

Studiegebied	Opleiding	Dekking bestaande opleidingen
	Buitenschrijnwerker*	Herwerking bestaande OP's: Buitenschrijnwerker, Zwevende module zelfdragend buitenschrijnwerk
	Werkplaatsbuitenschrijnwerker	
	Interieurbouwer*	Herwerking bestaand OP Interieurbouwer
	Meubelmaker*	Herwerking bestaand OP Meubelmaker
	Meubelmaker-interieurelementen	
	Houtskeletbouwer**	Nieuwe opleidingen
	Werkplaatsschrijnwerker-houtskeletbouw **	
	Decor- en standenbouwer **	Nieuwe opleiding
Machinaal houtbewerker**	Nieuwe opleiding	
Voeding	Medewerker bakkerij	Herwerking bestaand OP Bakkersgast
	Bakker*	Herwerking bestaande OP's Broodbakker, Banketbakker, Brood en banket, Ambachtelijk brood- en banketbakker
	Banketbakker*	
	Chocoladebewerker	Herwerking bestaande OP's Ambachtelijk chocoladebewerker en Confiseur-chocoladebewerker
	Suiker- en marsepeinbewerker	Herwerking van o.m. bestaande zwevende module Suikerkunst
	Ijsbereider	Herwerking bestaande OP's Ambachtelijk ijsbereider en Bereider van consumptie-ijs en tearoomspecialiteiten

Voor de opleidingen aangeduid met * zal de stuurgroep bij de indiening ook de diplomagerichtheid voorstellen.

De opleidingen aangeduid met ** zijn nieuwe opleidingen. Deze opleidingen ondergingen nog geen formele opportuniteitsstoets maar werden omwille van de sterke samenhang met de andere opleidingen meegenomen in het ontwikkelwerk. De overheid zal de opportuniteit van deze opleidingen voor het volwassenenonderwijs nog moeten bekijken in het kader van een macrodoelmatigheidsonderzoek over de onderwijsniveaus heen. Op dit ogenblik is het m.a.w. nog niet zeker of deze opleidingen in de toekomst effectief kunnen aangeboden worden in het volwassenenonderwijs.

Verder werd op basis van de ervaringen uit het pilootproject en de voortgang erkenning van nieuwe beroepskwalificaties, de planning met te ontwikkelen

opleidingsprofielen voor het schooljaar 2013-2014 bijgestuurd. Op de website van de stuurgroep vindt u een [actueel overzicht](#).

4 Herwerking opleidingsprofiel Informatica-toepassingssoftware

Naar aanleiding van de herhaalde signalen van de CVO's m.b.t. de noodzakelijke actualisering van de opleiding Informatica toepassingssoftware nam de stuurgroep volwassenenonderwijs de herwerking van dit opleidingsprofiel op in zijn prioriteitenplan. Begin oktober 2013 kreeg de stuurgroep van de onderwijsoverheid een positief opportuiniteitsadvies ter zake, evenwel gekoppeld aan een globale visie op de ICT-opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs. In grote lijnen ziet de onderwijsoverheid voor deze opleidingen drie mogelijke finaliteiten:

- beroepsgerichte opleidingen uit de cluster ICT met een erkende beroepskwalificatie als referentiekader (deze beroepskwalificaties zijn momenteel in volle ontwikkeling);
- beroepsgerichte opleidingen uit andere clusters waar specifieke ICT-competenties deel van uitmaken, inclusief actualisering – ook voor deze groep opleidingen dient gewacht op de ontwikkeling en goedkeuring van erkende beroepskwalificaties;
- korte relevante algemene basisopleidingen gericht op maatschappelijk functioneren en participeren, in het bijzonder digitale media en communicatie.

De herwerking van het OP Informatica-toepassingssoftware kadert binnen deze laatste groep.

Naar aanleiding van dit opportuiniteitsadvies, overlegt de stuurgroep met de onderwijsoverheid over de visie en het kader waarbinnen de herdenking van het OP Informatica-toepassingssoftware zich dient te situeren. Het recent gepubliceerde Europees referentiekader [DIGCOMP: A Framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe \(2013\)](#) vormt daarbij een uiterst waardevol referentiekader. Van zodra de stuurgroep met de onderwijsoverheid een consensus heeft gevonden m.b.t. de uitgangspunten - eind februari is nog een overleg gepland -, zal een ontwikkelcommissie met deskundigen uit de centra worden (her)samengesteld om te komen tot een zinvolle clustering in een nieuwe set van korte relevante basisopleidingen ICT, alsook de verdere verkaveling in modules en de formulering van basiscompetenties.

5 Ingediende leerplannen 31 januari 2014

Op 31 januari heeft de stuurgroep volwassenenonderwijs volgende leerplannen bij de onderwijsinspectie ingediend. De inspectie zal haar advies over deze leerplannen in principe voor 1 mei e.k. bezorgen.

Studiegebied	Benaming opleiding/leerplan
Bijzondere educatieve noden	Uitbreidingsmodule bij de opleidingen Autocarchauffeur en Autobuschauffeur
Bouw	Uitbreidingsmodule bij de opleidingen Werfbediener en Metselaar
Huishoudelijk onderwijs	Huishoudhulp
Land- en tuinbouw	Boomverzorger
Mechanica-elektriciteit	Uitvoerend CAD-tekenaar HVAC
	Uitvoerend CAD-tekenaar piping

Studiegebied	Benaming opleiding/leerplan
	Machineregelaar extrusie
	Machineregelaar thermisch vormen
Personenzorg	Uitbreidingsmodules bij opleidingen van het studiegebied Personenzorg
Talen R1 en R2	Fins R1 Breakthrough A-B
	Fins R1 Waystage 1 A-B
	Fins R1 Waystage 2 A-B
Toerisme	Medewerker reisbureau/touroperator

6 Leerplannen in ontwikkeling

Volgende leerplannen zijn momenteel nog in ontwikkeling of worden binnenkort opgestart, en zullen hetzij voor 31 mei 2014, hetzij voor 31 januari 2015 worden ingediend:

Basiseducatie

Leergebied	Opleiding	Beoogde indieningsdatum
Nederlands (NT1)	Nederlands – Maatschappelijk functioneren	31 mei 2014
	Nederlands – Maatschappelijk participeren	31 mei 2014
	Nederlands - Doorstroom	31 mei 2014

Secundair volwassenenonderwijs

Studiegebied	Opleiding	Beoogde indieningsdatum
Handel	Contactcentermedewerker	Te bepalen
	Magazijnmedewerker	Te bepalen
Land- en tuinbouw	Uitvoerend CAD-tekenaar inrichting buitenruimte, parken en tuinen	31 januari 2015
Mechanica-elektriciteit	Assistent podiumtechnicus	31 januari 2015
	Podiumtechnicus	31 januari 2015
NT2	NT2 richtgraad 1	31 januari 2015
	NT2 richtgraad 2	31 januari 2015
	NT2 richtgraad 3	31 januari 2015
	NT2 richtgraad 4	31 januari 2015

Opmerking: voor volgende opleidingen betoonden de betrokken centra tot dusver geen interesse om leerplannen te ontwikkelen.

Studiegebied	Opleiding
Diamantbewerking	Kruiswerker
	Briljanteerder
	Diamantsnijder
	Diamantbewerker
Juwelen	Zilversmid

7 Netoverschrijdend infomoment nieuwe opleidingsprofielen NT2 – secundair volwassenenonderwijs

De nieuwe opleidingsprofielen NT2 zijn er! De stuurgroep volwassenenonderwijs organiseert op maandag 17 februari in de aula van het Huis van het Nederlands Brussel, Ph. De Champagnestraat 23 te 1000 Brussel een netoverschrijdend infomoment om de nieuwe OP's voor te stellen. Een [toelichting bij de nieuwe OP's NT2 en bijhorend servicedocument van de stuurgroep](#) vind je op www.stuurgroepvo.be.

8 Samenwerking met sectoren

De stuurgroep volwassenenonderwijs betreft de sectoren structureel bij de ontwikkeling van opleidingsprofielen, en waar wenselijk, ook bij het uitwerken van leerplannen. Dit nauwe overleg tussen deskundigen uit de centra en deskundigen uit sectororganisaties leidt tot gedragen en kwaliteitsvolle voorstellen van opleidingsprofielen en/of leerplannen en vormt vaak de kiem voor verdere samenwerking tussen centra en sectoren of bedrijven.

De stuurgroep organiseerde in het verleden al meerdere netwerk- en infomomenten voor sectororganisaties. Deze sectordagen stonden steeds in het teken van het versterken van de samenwerking tussen de beroepssectoren en het volwassenenonderwijs. De stuurgroep wil het overleg met de sectoren verder intensiveren en plant in de nabije toekomst een nieuwe sectordag. In tegenstelling tot de voorbije edities zal deze sectordag zich richten op één welbepaalde sector/opleiding. De centra volwassenenonderwijs met onderwijsbevoegdheid voor de betrokken opleiding zullen uitgenodigd worden om deel te nemen aan de sectordag. Meer informatie volgt later.

9 Visie van de stuurgroep m.b.t. werken aan geletterdheid in het volwassenenonderwijs

Het ontwikkelen en uitwisselen van expertise in zake de aanpak van geletterdheid is één van de decretale opdrachten van de stuurgroep volwassenenonderwijs. De stuurgroep volwassenenonderwijs keurde op 23 januari jl. de **visietekst geletterdheid** goed. De stuurgroep wil hiermee het inzetten op geletterdheid in het hele volwassenenonderwijs stimuleren. Voor de centra voor basiseducatie is werken aan geletterdheid de kernopdracht. De stuurgroep beschouwt het werken aan

geletterdheid evenwel niet enkel als een zaak van de basiseducatie, maar ook als een opdracht en een uitdaging voor de centra voor volwassenenonderwijs. De visietekst focust op de geletterdheidsmodules als een nuttig en noodzakelijk instrument voor de centra voor volwassenenonderwijs om aan geletterdheidscompetenties te werken. De stuurgroep stipt in deze visietekst ook de elementen aan die nog verder in samenspraak met de overheid dienen te worden uitgeklaard. De visietekst is als bijlage bij deze Nieuwsflash gevoegd, en zal eerstdaags te vinden zijn op www.stuurgroepvvo.be. De stuurgroep bezorgde de tekst inmiddels ook aan de Vlaamse Onderwijsraad met het oog op het bewerkstelligen van een breed draagvlak.

De stuurgroep ontwikkelt momenteel ook, op basis van de door de overheid aangereikte matrix “Nederlands en leren leren”, een set van generieke **geletterdheidsmodules voor het secundair volwassenenonderwijs**. Deze generieke geletterdheidsmodules zullen toegankelijk zijn voor alle cursisten die geletterdheidsnoden m.b.t. Nederlands en leren leren ondervinden; alle CVO die onderwijsbevoegdheid hebben voor (een) diplomagerichte opleiding(en) in het secundair volwassenenonderwijs, zullen ook onderwijsbevoegdheid krijgen voor de hele set van geletterdheidsmodules secundair volwassenenonderwijs. Daarnaast zullen de centra ook geletterdheidsmodules onder de vorm van “open modules” kunnen aanbieden (cf. decreet volwassenenonderwijs, art. 25bis). De stuurgroep stelt momenteel een resonansgroep samen – waartoe alle CVO’s worden uitgenodigd - om toelichting te geven bij het voorstel en om te discussiëren over de gemaakte keuzes.

10 **Onderwijs aan gedetineerden: studiedag gecombineerd onderwijs**

Op dinsdagvoormiddag 20 mei e.k. organiseert de stuurgroep volwassenenonderwijs een studiedag over e-leren in de gevangenis. Gedurende bijna twee schooljaren lopen in enkele Vlaamse gevangenissen projecten e-leren of gecombineerd onderwijs. De gedetineerden krijgen vanuit het klaslokaal in de gevangenis via een beveiligde netwerkverbinding toegang tot het leerplatform van de school, waar ze lesmateriaal en taken kunnen terugvinden. Omgekeerd kan de leerkracht via het leerplatform in contact treden met de cursisten in de gevangenis.

Tijdens de studievoormiddag stellen de betrokken partners de projecten voor. Wat is er bereikt? Wat loopt goed? Waar liggen de knelpunten? De studiedag gaat door in Permeke (stadsbibliotheek) te Antwerpen. [Meer info](#) vind je op de [website Klasbak](#).

Je vindt er eveneens het [verslag van de vorige studiedag "Gluren over de muren" van 14 november 2013](#).

11 **Samenwerking met EPEA (European Prison Education Association)**

De European Prison Education Association (EPEA) is een Europees netwerk voor onderwijs aan gedetineerden. Om de twee jaar organiseert EPEA in samenwerking met het gastland een conferentie voor leden en niet-leden in een Europese lidstaat.

In 2015 zal deze conferentie plaatsvinden in België. Het Belgische gevangeniswezen diende hiertoe een dossier in in samenwerking met de stuurgroep volwassenenonderwijs/Klasbak, met positief gevolg. EPEA besliste in oktober om de Belgische kandidatuur voor de conferentie in 2015 te weerhouden. Het Directoraat-Generaal Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI) zal in samenwerking met de stuurgroep volwassenenonderwijs/Klasbak instaan voor de organisatie. Het centrale thema van de conferentie wordt 'ICT in prison education'.

Meer info vind je via de [website Klasbak](#).

12 EVC: ESF-project

Reeds verworven competenties beoordelen of certificeren is één van de decretale opdrachten van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie. De centra beschikken vandaag niet over een gemeenschappelijke visie en over de noodzakelijke methodieken om een optimaal EVC-beleid te voeren. Ook andere organisaties (sectoren, andere opleidingsverstrekkers,...) zijn vragende partij om het EVC-beleid volwassenenonderwijs beter af te stemmen en het civiel effect ervan te verhogen.

Eén van de decretale opdrachten van de stuurgroep volwassenenonderwijs bestaat erin de ontwikkeling van instrumenten en procedures inzake de erkenning van reeds verworven competenties te coördineren en te ondersteunen.

De stuurgroep besliste in zijn vergadering van 23 januari jl. om in het kader van ESF, een projectvoorstel in te dienen. Conform de aanbevelingen van ESF, zal dit project focussen op het ontwikkelen van EVC-procedures voor beroepsgerichte opleidingen gebaseerd op ingeschaalde beroepskwalificaties. De stuurgroep opteert ervoor om daarbij prioritair te kiezen voor die beroepsopleidingen die in combinatie met aanvullende algemene vorming tot een diploma secundair onderwijs leiden. Het project omvat o.m. de ontwikkeling van wetenschappelijk onderbouwde methodieken voor EVC-procedures die ook transfereerbaar zijn naar andere opleidingen. Het project zal vervolgens in een pilootfase de methodieken/instrumenten verder operationaliseren en testen in een aantal CVO's, dit in samenwerking met de betrokken beroepssectoren. In een laatste fase tenslotte wil de stuurgroep naar aanleiding van dit project komen tot de ontwikkeling en implementatie van een afsprakenkader voor de CVO's.

De stuurgroep zal in dit project samenwerken met beroepssectoren, zoals de voedingsindustrie, de houtsector en de horeca. Voor de wetenschappelijke onderbouwing staat er een samenwerking met de Associatie UGent op stapel.

De stuurgroep werkt momenteel een gedetailleerd en gefaseerd projectvoorstel uit. Eind juni zal de stuurgroep vernemen of dit projectvoorstel door ESF is goedgekeurd.

Met vriendelijke groet

namens de stuurgroep volwassenenonderwijs

Monique De Ridder
secretaris

Hilde De Meyer
voorzitter